

Onze universiteit verdient een beter management

Harrie Verbon 31-08-18, 18:14

Op 8 augustus stond op deze pagina's een bijdrage van mijn collega Eric van Damme waarin hij schreef zich te schamen voor het bestuur van Tilburg University (TiU) omdat deze zich niet laat leiden door wetenschappelijk belang, maar door financieel belang. Daarna werd het stil, ook het College van Bestuur (CvB) van de TiU reageerde niet, maar hulde zich in stilzwijgen. Het is kenmerkend voor dit CvB. Het liefst zingt het lofzangen over zichzelf, maar zodra er kritiek op het functioneren of de visie van het CvB komt, trekt het zich zwijgend terug in zijn cocon en wacht af tot de storm voorbij is.

Dankzij dit CvB begint de reputatie van de TiU echter flink af te brokkelen, terwijl het juist zo beducht is voor de reputatie van zichzelf of de TiU. Waarom reputatie zo belangrijk is voor het CvB is eenvoudig uit te leggen. Het CvB heeft als een van de doelen gesteld dat het aantal studenten de komende jaren met minstens een paar duizend moet toenemen. Dan moet de universiteit natuurlijk een goede naam hebben, anders komen de extra studenten niet. Het CvB bereikt echter het tegendeel door zijn acties. Ik noem drie voorbeelden om dat te illustreren.

Kwaliteit

Om de gewenste groei van het studentenaantal te bereiken mogen de TiU-opleidingen van het CvB niet langer de beste studenten selecteren, maar moet iedere student die zich meldt worden toegelaten. Dat lijkt misschien goed nieuws voor studenten, maar dat is het niet. De kwaliteit van een opleiding wordt namelijk niet alleen bepaald door de kwaliteit van het programma en de kwaliteit van de docenten, maar ook door de kwaliteit van de studenten. Als er een voldoende aantal goede en gemotiveerde studenten zijn, die met elkaar kunnen samenwerken in niet al te grote groepen, komt dat de kwaliteit van de opleiding ten goede. Goede studenten drijven elkaar naar grote hoogten en maken een opleiding tot een succes. Dus, wil je een topopleiding hebben, dan moet je kandidaat-studenten selecteren op hun geschiktheid voor de opleiding.

Komen de studenten in grote getale naar de TiU nu de selectie van studenten is afgeschaft? Integendeel, Het Financieele Dagblad meldde op 3 augustus jongstleden dat buitenlandse studenten Tilburg links laten liggen. Ze meldden zich liever aan bij de andere universiteiten waar wel wordt geselecteerd. Uiteraard, want

selectie is een signaal voor de kwaliteit van de universiteit. Het is niet voor niets dat bij de topuniversiteit Harvard in Boston waar maar 5 procent van de aanmeldingen wordt gehonoreerd, zich elk jaar opnieuw duizenden studenten aanmelden in de hoop tot een topopleiding te worden toegelaten, met daarna een garantie voor een bliksemstart van de carrière. Dit inzicht ontbreekt bij het CvB van de TiU. Door de wens te groeien wordt de reputatie van de universiteit schade berokkend, precies wat het CvB wilde vermijden.

Het tweede voorbeeld heeft betrekking op een ervaring van mijzelf. In november vorig jaar schreef ik in het universiteitsblad *Univers* dat we aan de universiteit niet aan #metoo-campagnes moeten beginnen. Dat was door diverse collega's op de campus, vooral bij de faculteit van Arie de Ruijter (zie hieronder), ten onrechte gelezen als een pleidooi om studenten en medewerkers bij de TiU het recht te ontzeggen zich te beklagen over seksueel wangedrag. Deze collega's wilden dat het CvB zou ingrijpen en censuur zou toepassen. Het CvB, beducht voor zijn reputatie, greep in en ontsloeg de hoofdredacteur van *Univers*, Francine Bardoel. Helaas, opnieuw bleek het CvB voornamelijk in zijn eigen voet geschoten te hebben, want deze ingreep met censuur in het 'onafhankelijke platform' van de universiteit kreeg in de landelijke dagbladen een slechte pers. De TiU leek een bananenrepubliek waar men door censuur en het ontslag van mensen die het openbare debat willen stimuleren, de orde probeert te handhaven. Welke goede student zou in zo'n bananenrepubliek willen studeren? Sommige collega's van naam namen het bovendien voor Francine Bardoel op en benaderden het CvB voor een reactie, maar toen bleek het CvB de luiken alweer gesloten te hebben.

Argos

Het derde voorbeeld betreft dan inderdaad het geval van Arie de Ruijter, waar ook collega Eric van Damme op aansloeg. Arie de Ruijter had met emeritus hoogleraar Jaap van den Herik een contract afgesloten dat behelsde dat Van den Herik tegen een riante vergoeding promovendi van buiten de universiteit zou begeleiden die dan bij TiU zouden promoveren. Dat was financieel gezien een gunstige deal voor de TiU, maar moreel gezien was die deal alleszins verwerpelijk. Het CvB echter, dat het handelen van Arie de Ruijter onder de pet had willen houden, kwam pas in actie over dit contract nadat het radioprogramma *Argos* aan de praktijken van De Ruijter een aantal uitzendingen had besteed. Toen was volgens het CvB het contract met Van den Herik opeens geen 'integere aanwending van publieke middelen' meer.

Het CvB van de TiU voert een contra-productief beleid (het afschaffen van selectie) en blijkt pas over integriteitsoverwegingen te beschikken als reputatieschade dreigt. Bij het ontbreken van een eigen integriteitskompas neemt het dan standpunten in die contraproductief blijken te zijn en die de dreigende reputatieschade voornamelijk verergeren. Op dat moment is het CvB echter nergens meer te bekennen en houdt ze zich doof voor vragen om opheldering. Om Eric van Damme te parafraseren, heeft de TiU niet het management dat onze mooie universiteit verdient.

Harrie Verbon is docent en emeritus-hoogleraar aan Tilburg University.